

Decyzja
Prezydium KK
nr 151/ 18

ws. opinii o projekcie rozporządzenia w sprawie trybu udzielania urlopu bezpłatnego pracownikowi powołanemu do pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy oraz sposobu postępowania w przypadku wygaśnięcia mandatu do pełnienia z wyboru funkcji związkowej przez pracownika korzystającego z urlopu bezpłatnego

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedstawia uwagi do *projektu rozporządzenia w sprawie trybu udzielania urlopu bezpłatnego pracownikowi powołanemu do pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy oraz sposobu postępowania w przypadku wygaśnięcia mandatu do pełnienia z wyboru funkcji związkowej przez pracownika korzystającego z urlopu bezpłatnego.*

Zgodnie z intencją ustawodawcy opiniowany projekt ma zastąpić przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 1996 r. w sprawie trybu udzielania urlopu bezpłatnego i zwolnień od pracy pracownikom pełniącym z wyboru funkcje w związkach zawodowych oraz zakresu uprawnień przysługujących pracownikom w czasie urlopu bezpłatnego i zwolnień od pracy (Dz. U. Nr 71, poz. 336). Przedmiotowe rozporządzenie traktuje zwolnienia od pracy i urlopy bezpłatne na równi, wskazując w zasadzie jednolity tryb jaki należy stosować aby wystąpić z wnioskiem o zwolnienie czy urlop bezpłatny. O ile zgodzić się można z projektodawcą, że zasadne jest rozdzielenie i uregulowanie w dwóch rozporządzeniach zasad, jakie należy stosować do pracowników z art. 2 Kodeksu pracy i do innych niż pracownicy osób wykonujących pracę zarobkową, to już sposób uregulowania trybu udzielania zwolnienia budzi wątpliwości. Poza tym, że komentowane rozporządzenie dotyczy wyłącznie pracowników w rozumieniu Kodeksu pracy, to zmianą, która musi wywoływać pytanie o intencję ustawodawcy, jest wskazany w § 1 ust. 4 pkt 2 i 3 projektu wymóg dołączania do wniosku wyciągu ze statutu organizacji związkowej wskazujący:

- organ właściwy do występowania z wnioskiem, oraz
- obowiązek wykonywania funkcji związkowej w charakterze pracownika.

Wydaje się, że związki zawodowe nie określają w swoich statutach ani nawet innych aktach wewnętrzzwiązkowych tak szczegółowo jak wymaga tego projektodawca „organu właściwego do wystąpienia z wnioskiem o udzielenie urlopu bezpłatnego w celu pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy, jeżeli z wyboru wynika obowiązek

wykonywania tej funkcji w charakterze pracownika". Tym bardziej związki zawodowe nie określają na poziomie statutowym, iż obowiązek wykonywania jakiejś funkcji związkowej wiąże się jednoznacznie z koniecznością wykonywania pracy w „charakterze pracownika”. O tym decydują swobodnie organy, w których dana osoba ma pełnić funkcję z wyboru. Jeżeli na poziomie danej struktury związkowej podjęta zostaje decyzja o zatrudnieniu, wówczas dopiero podpisywana jest umowa o pracę. Ewentualnie więc wymóg dołączenia wyciągu ze statutu mógłby zostać zastąpiony potwierdzeniem (zaświadczeniem) struktury związku zawodowego zatrudniającej danego działacza związkowego, że zostanie on zatrudniony w charakterze pracownika.

Z uwagi na powyższe wątpliwości, propozycje zapisów § 1 ust. 4 pkt 2 i 3 projektu opiniowanego rozporządzenia należy ocenić zdecydowanie negatywnie, tym bardziej, że art. 13 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1881), który określa co najmniej konieczne postanowienia statutu związku zawodowego, nie wymaga zapisów jakie znalazły się w projekcie odnośnie wniosku o udzielanie urlopu bezpłatnego. NSZZ „Solidarność” przypomina, że art. 13 ustawy o związkach zawodowych wymienia wprost jako elementy konieczne statutu związku zawodowego: 1) nazwę związku; 2) siedzibę związku; 3) terytorialny i podmiotowy zakres działania; 4) cele i zadania związku oraz sposoby i formy ich realizacji; 5) zasady nabywania i utraty członkostwa; 6) prawa i obowiązki członków; 7) strukturę organizacyjną związku ze wskazaniem, które z jednostek organizacyjnych związku mają osobowość prawną; 8) sposób reprezentowania związku oraz osoby upoważnione do zaciągania zobowiązań majątkowych w imieniu związku; 9) organy związku, tryb ich wyboru i odwołania, zakres ich kompetencji oraz okres kadencji; 10) źródła finansowania działalności związku oraz sposób ustanawiania składek członkowskich; 11) zasady uchwalania i zmian statutu; 12) sposób rozwiązania związku i likwidacji jego majątku.

Gdańsk, 17 października 2018r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek